

SOCIALE TANDHEELKUNDE

KLEUTER-CONSULTATIEBUREAU

Eenige opmerkingen bij de opsomming van de werkzaamheden op de Afdeling Mondverzorging van het kleuter-consultatiebureau, Regentesselaan 18, Den Haag, gedurende 1938.

Het initiatief voor mondverzorging bij kleuters werd genomen, geïnspireerd door de doelstelling en in overeenstemming met de idealen van de Nederlandsche Vereeniging voor Sociale Tandheelkunde.

De afdeling Mondverzorging van het Kleuter-consultatiebureau, is in 1934 met haar werkzaamheden aangevangen.

Heeft men zich aanvankelijk beperkt tot de mondinspectie met de noodige raadgevingen en met verwijzing naar het ziekenfonds voor de noodzakelijke herstellingen, al spoedig is gebleken, dat het daarbij niet blijven kon en dat daadwerkelijke hulp dringend noodig was.

Het zijn uitsluitend de kleuters, die ingeschreven zijn op dit kleuter-consultatiebureau, die de afdeling Mondverzorging mogen bezoeken; beperking is nuttig en noodzakelijk gebleken, omdat samenwerking met de leidster van het consultatiebureau niet kan gemist worden. Wekelijks is in hetzelfde gebouw daarvoor afwisselend op een morgen of een middag gelegenheid.

Vanaf 1 Juni 1935—1 Januari 1939, hebben zich in totaal aangemeld 482 kleuters van 1½—6 jaar. Bij deze kinderen zijn enkel eenvoudige caviteiten in molaren gevuld, is oppervlakkige cariës met AgNO_3 behandeld en zijn bij uitzondering bij enkele molaren wortelkanaalbehandelingen gedaan.

Gedurende het jaar 1937, is de afdeling Mondverzorging bezocht door 309 kleuters, van wie 271 herstellingen behoeften en waar toen 718 koper amalgaam vullingen gelegd zijn.

Gedurende 1938 zijn er van 219 kleuters, die ingeschreven werden, bij 194 kinderen met 1552 molaartjes reeds 888 kiesjes geheel of gedeeltelijk carieus, waarbij 737 koper amalgaam vullingen gemaakt moesten worden. Verder zijn 212 nitras argenti

behandelingen gedaan; 3 extracties verricht en in totaal 89 geïnfecteerde wortelkanalen behandeld.

In 1938 is door de tandartsen Mej. A. de Ruyter en Mevr. M. Muntendam met één helpster ongeveer 200 uren gewerkt.

In principe worden kinderen, die zich voor het eerst aanmelden en over kiespijn klagen niet in behandeling genomen, deze worden naar hun ziekenfonds verwezen.

Het zijn uitsluitend de getrouwe patiëntjes, waarbij door het uitvallen van vullingen of door uitbreiding der caries de pulpa bedreigd wordt of reeds een ontsteking vertoont, die voor behandeling van geïnfecteerde wortelkanalen in aanmerking komen.

Voorts zijn er dit jaar drie kleuters, waarbij een regulatie is begonnen.

Was aanvankelijk het consult gratis, sedert 1 Januari 1938 wordt voor ieder kind bij de eerste inspectie per 3 maanden f 0.50 vergoeding gevraagd.

Gedurende 3 maanden worden dan daarvoor alle noodige verichtingen gedaan, zoowel vullen als afdruk nemen, als AgNO_3 behandelingen.

Indien de toestand van het mondje bij de eerste inspectie „in orde” is, dan wordt gratis een tandenborstel verstrekt, waarbij de moeder aanwijzingen krijgt hoe en wanneer de borstel te gebruiken.

Kleuters, die daarvoor in aanmerking komen, kunnen gratis behandeld worden; dit komt zelden voor.

Extracties worden niet gedaan.

Aan de ouders moet geleerd worden, om tijdig en regelmatig met de kleintjes voor de mondinspectie bij den tandarts te komen, zoo dat er nooit sprake behoeft te zijn van trekken.

Bij het instrumentarium ontbreken extractietangen dan ook geheel en al, zoodat enkel losse melkelementen verwijderd kunnen worden.

Behandeling van kleuters op een consultatiebureau, in tegenwoordigheid van de moeder heeft groote voordeelen, want tijdens de behandeling, krijgen de moeders opmerkingen over het onderhoud, adviezen om met den dokter van het consultatiebureau te overleggen over het afleeren van slechte gewoonten, of over voedingsproblemen. Het is van veel grooter nut, direct met de moeder zelf van gedachten te wisselen; dit geschiedt dan, waar noodig, in overleg en samenwerking met de medische leidster van het consultatiebureau voor kleuters.

Ouders op te voeden en hen te overtuigen van het groote belang van de verzorging van het melkgebit, ook dit is een van de

KLEUTER-CONSULTATIE BUREAU, 18 Regentesselaan, DEN HAAG.

Afdeling: Mondverzorging.

voor kleuters van 1½—6 jr. allen ingeschreven op het Con. Bureau 20 Regentesselaan.
 1/3 van het aantal ingeschreven kleuters komt terug.

Van 1 Jan. 1938 tot 1 Jan 1939 zijn:

nieuw in 1938		teruggelkomen in 1938.		In totaal ingeschreven van 1-6-'35 tot 1-1-'39.		bij inspectie gaaf gebit in 1938.		In 1938 zijn van 99 jongens en 120 meisjes jonger dan:						in 1938 aantal geheel of gedeeltelijk carieuze elementen		in 1938 gemaakte K amalgaam vullingen in I en II molaren.				regulaties in 1938	
J	M	J	M	J	M	J	M	3 jr.	4 jr.	5 jr.	6 jr.	J	M	J	I	II	J	I	II	M	
J	M	J	M	J	M	J	M	J	M	J	M	J	M	J	I	II	J	I	II	M	
46	47	53	73	244	239	10	15	26	29	15	19	26	36	32	34	430	458	187	191	148	211
93		126		483		25		55		34		62		66		888		187		211	
219								waarvan met gaaf gebit:												totaal 737 K. am. vullingen	
								9		11		2		2							
								20		4		2		2							

met Ag NO ₃ be- handelde elementen	in 1938		v. 1-6-'35 t. 1-1-'38		dum/vinger zu- gen in 1938	extractie ver- richt in 1938	normale occlusie in 1938		bij Ziekfonds ingeschreven.		in 1938		in totaal		Tandborstel ver- strekt in 1938.		Onhandelbaar				Behandeling aan geïnfecteerde wor- telkan. in 1938. in I en II molaren				aantal werkuren in 1938
	J	M	J	M			J	M	J	M	J	M	J	M	J	M	J	M	J	M	J	M	J	M	
38	18	59	97	31	39	3	40	47	83	92	—	—	—	—	21	25	2	1	2	4	30	14	26	19	200
212		70				87						46						9				89			

1) Normale occlusie in de molaarstreek.

punten, waar veel aandacht aan wordt besteed op deze afdeeling.

De raadgevingen aan de moeders gaan in hoofdzaak over het onderhoud van de mond ;
 over het gebruik van de borstel en hoe die te bewaren ;
 over het niet meer eten óf snoepen óf melk drinken na het poetsen 's avonds vóór het slapen gaan ;
 over het regelmatig halfjaarlijksche onderzoek van het melkgebit ;
 over het gebruik van die spijsen — in overleg met den dokter — waarop het kind flink moet kauwen en waardoor het oefening van de kauwspieren, massage van het tandvleesch, bevordering van de bloedcirculatie in de kaak krijgt en waardoor de groei van kaak en tanden en alles wat daarbij behoort, gestimuleerd wordt.

Ouders worden gewezen op de gevolgen van slechte gewoonten, zooals duimzuigen, vingers zuigen of op eenig ander voorwerp zuigen ; voortdurend met de tong tegen de voortanden drukken, of de punt van de tong uitsteken ; het gebruik van de fopspeen ; nagels bijten. Dat sommige van die slechte gewoonten een abnormale stand van tanden en kiezen in de kaak bevorderen of oorzaak kunnen zijn van abnormale groei van de kaken.

Dat bij een aantal gevallen de natuur de fout van het melkgebit bij het blijvend gebit herstelt ; maar dat veelal de gevolgen niet uit blijven en het kind een goede oclusie mist, waardoor beide kaken niet goed in elkaar sluiten, met als gevolg : slecht kunnen kauwen, niet kunnen fluiten, de mond en de lippen niet kunnen sluiten, met als gevolg : mond-ademhalen, slecht kunnen spreken.

Deze gewoonten kunnen een slechte invloed op de algeheele gezondheidstoestand uitoefenen.

Het bestaan van afwijkingen van den stand van de tanden en van de vorm van de kaken wordt door afdrukken vastgelegd en regelmatig gecontroleerd.

Ook worden afdrukken genomen van afwijkingen van het aantal of van de vorm van de elementen ; van stagnatie in de ontwikkeling ; van glazuurdefecten ; en voor het vastleggen van zeldzaam voorkomende gevallen.

Een verzameling van deze anomalïën in het melkgebit kan uit een wetenschappelijk oogpunt belangrijk studie-materiaal worden.

Ook wordt den ouders erop gewezen, dat om de schooltandverzorging, zooals die reeds in meerdere groote en kleine steden van ons land is ingevoerd, geheel en al tot haar recht te doen komen, daaraan systematische kleuter mondverzorging vooraf dient te gaan.

Want in de kleuterjaren wordt het kind vertrouwd gemaakt met tandheelkundige behandeling, het wordt gewend aan regelmatige inspectie, leert de mond te laten poetsen door de moeder vóór het naar bed gaan en passende maatregelen worden genomen om slechte aanwensels te doen verdwijnen en verder wordt alle noodzakelijke raad gegeven.

Al deze maatregelen dienen om het melkgebit te helpen verzorgen en het kind voor te bereiden voor de periode van de schooljaren, waarin de schooltandarts dan met veel meer succes het blijvend gebit kan behandelen.

Den Haag, Maart 1939.